

Politika poduzetničke dužnosti brige o poštivanju ljudskih prava i zaštiti okoliša **u lancu nabave sirovina**

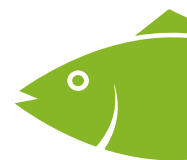
”Temeljnomo obvezom vlada, korporacija i pojedinaca u jednakom mjeri smatramo poštivanje, zaštitu i jačanje ljudskih prava.

Naš pristup u politici ljudskih prava je proces koji se dinamički razvija, a mi smo se obvezali redovito ga procjenjivati i razvijati. U budućem razvoju i dalje ćemo razmatrati s kojim se ekološkim rizicima susrećemo u našem poslovanju te odrediti korake za njihovo ublažavanje. “

Sadržaj

1. Predgovor	4
2. Naš pristup	5
3. Provođenje politike poduzetničke dužnosti brige o poštivanju ljudskih prava i zaštiti okoliša	7
3.1 Prepoznavanje rizika i mogućnosti	8
3.2 Definiranje zahtjeva i procesa.....	11
3.3 Provedba i kontrola	13
3.3.1 Prihodi i dohodak koji osiguravaju egzistenciju	17
3.3.2 Održivi lanac opskrbe kakaom	19
3.3.3 Održivi lanac opskrbe ribom	20
3.3.4 Održivi lanac opskrbe sojom	21
3.4 Praćenje i poboljšanja	22
3.5 Komuniciranje	23
4. Upravljanje i odgovornost	24

1. Predgovor

Za Lidl Hrvatska, poštivanje ljudskih prava i zaštita okoliša temelj su ekonomskih aktivnosti i strateški okvir našeg poslovanja, pogotovo u nabavi sirovina. Upravo stoga i dalje ćemo naročitu pozornost usmjeravati na strogu provedbu politike poduzetničke dužnosti brige o društvenim i ekološkim utjecajima u cijelom našem lancu vrijednosti.

Kako bismo to postigli, neophodno je osigurati transparentnost. Zbog toga ćemo redovno izvještavati o rezultatima i napretku u sklopu našeg izvješća o održivosti te na našoj internetskoj stranici. I dalje ćemo sustavno analizirati sve rizike u lancu opskrbe, kako bismo bolje razumjeli stalno prisutne izazove na globalnoj razini te mogli pravovremeno djelovati. Na temelju toga, uzimajući u obzir dinamiku društvenih i ekoloških izazova u nabavi sirovina, kontinuirano procjenjujemo i razvijamo naše mjere.

U tome nam pomaže dijalog s brojnim dionicima - dobavljačima, stručnjacima, udrugama civilnog društva i sindikatima. Kako bismo ojačali svijest o brojnim društvenim i ekološkim izazovima, širimo naša partnerstva i sudjelujemo u novim inicijativama.

Ovim Službenim stajalištem odredit ćemo svoj pristup poduzetničkoj dužnosti brige u skladu s našim strateškim poljima djelovanja. O koracima koje poduzimamo i našim budućim obvezama redovito ćemo izvještavati, istodobno učeći i, shodno tome, prilagođavajući naš pristup kao organizacije. Primjenom usvojenih mjera i našim menadžerskim pristupom, želimo osigurati svoju poslovnu budućnost te pozitivno utjecati na planet te živote ljudi s kojima svakodnevno surađujemo u lancu opskrbe.

Ovo Službeno stajalište odobrila je Uprava Lidla Hrvatska.

Boris Lozić

Predsjednik Uprave/ Lidl Hrvatska

Bojan Vuković

Član uprave za nabavu / Lidl Hrvatska

Više o našem društveno odgovornom poslovanju na:

www.lidl.hr/r/csr

2. Naš pristup

Kao jedan od najvećih svjetskih trgovačkih lanaca, predvodimo na putu održivosti kako bi osigurali posao u budućnosti. Suočeni smo s golemim izazovima - zaštita okoliša i ljudskih prava mogu se ostvariti samo na globalnoj razini. S ekološkog aspekta, čovječanstvo trenutačno živi iznad svojih mogućnosti, a jedna od tri ekstremno siromašne osobe ovisi o radu u poljoprivredi. Želimo pomoći u prevladavanju ovog i drugih izazova, uvođenjem održivih poboljšanja i postizanjem dugoročnih ciljeva, pretvarajući svoj asortiman u održiviji, pošteniji i zdraviji.

Kako bismo odredili što održivost znači za Lidl, proveli smo temeljitu stratešku analizu i odredili našu viziju, misiju, polja djelovanja i konkretne ciljeve, vodeći računa o očekivanjima kupaca, prioritetima udruga civilnog društva, zakonodavnim okvirima i znanstvenom razvoju. U određivanju mjera, uzeli smo u obzir učinak koji možemo postići oblikovanjem i utjecajem na lance opskrbe.

Na taj smo način odredili strateška područja djelovanja koja su bitna za naše poslovanje i iz kojih potječe većina sadašnjih i budućih izazova. Središnja područja djelovanja u Lidlovoj strategiji održivosti su: klimatske promjene, voda, kružna ekonomija, ljudska prava, sirovine, bioraznolikost i proizvodi iz odgovorne proizvodnje.

Lanac vrijednosti u trgovini i proizvodnji prehrambenih proizvoda sve je složeniji te uključuje dionike i kompanije iz različitih država. Najveći izazovi za poštivanje ljudskih prava i zaštitu okoliša leže upravo u globaliziranim lancima opskrbe, a njihovi uzroci izrazito su složeni i utječu na cijelu industriju. Društveni rizici iz područja zaštite na radu, slobode udruživanja i slobode od diskriminacije te prikladnih plaća, primjerice, mogu se suzbiti samo sustavnim rješenjima. Isto vrijedi za zabranu dječjeg ili prisilnog rada. Lidl zato surađuje i s vladama, drugim kompanijama, dobavljačima i civilnim udrugama, kako bi aktivno sudjelovao u oblikovanju budućnosti po mjeri čovjeka.

U proizvodnji hrane istodobno trebamo resurse koristiti čim učinkovitije i ekološki prihvatljivije. Kako bismo povećali prinose i nahranili rastuću svjetsku populaciju, važno je razviti odgovorne metode uzgoja, berbe i prerade koji čuvaju zdravlje našeg tla, razumno upravljaju vodom, štite od onečišćenja zraka i unaprjeđuju bioraznolikost; istodobno umanjujući utjecaj na klimatske promjene. Upravo zato trudimo se našu potrošnju resursa uskladiti s planetarnim ograničenjima te aktivno doprinijeti očuvanju ekosustava.

U ovom Službenom stajalištu oblikovat ćemo naš pristup svođenju rizika u ključnim područjima djelovanja na minimum, kao i naše obveze te konkretne mjere koje ćemo provesti u našem poslovanju.

Izjave, standardi i smjernice

Kao vodeća maloprodajna kompanija, uviđamo da su naša odgovornost poštivanje ljudskih prava, zaštita okoliša i sprječavanje mogućih opasnosti. Naša predanost međunarodno priznatim okvirima temelj je poštivanju ljudskih prava i zaštite okoliša u Lidlu Hrvatska. Vodimo se sljedećim smjernicama:

- **Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN-a**
- **Ciljevi održivog razvoja UN-a**
- **Konvencija o pravima djeteta UN-a**
- **Konvencija o pravima žena UN-a**
- **Vodeća načela o poslovanju i ljudskim pravima UN-a**
- **Načela osnaživanja žena UN-a**
- **Konvencije, osnovni standardi rada i preporuke Međunarodne organizacije rada (ILO) o radnim i socijalnim standardima**
- **Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a**
- **Načela za migracije s dostojanstvom iz Dhake**

Naš Kodeks ponašanja (Code of Conduct) nije samo osnova za naše interne procese od 2006. godine, već je i dio ugovora s našim izravnim poslovnim partnerima. Upravo zato što dijelimo odgovornost za naše lance opskrbe i njihove učinke, sve naše poslovne partnere obvezali smo da provedu odgovarajuće mjere u vlastitim lancima nabave i Kodeks ponašanja provedu i u odnosu s vlastitim dobavljačima.

Lidl Hrvatska provodi politiku nulte tolerancije u pogledu nedjelovanja u slučaju prisilnog ili dječjeg rada i dosljedno istražuje sva potencijalna kršenja u sklopu svoje politike poduzetničke dužnosti brige.

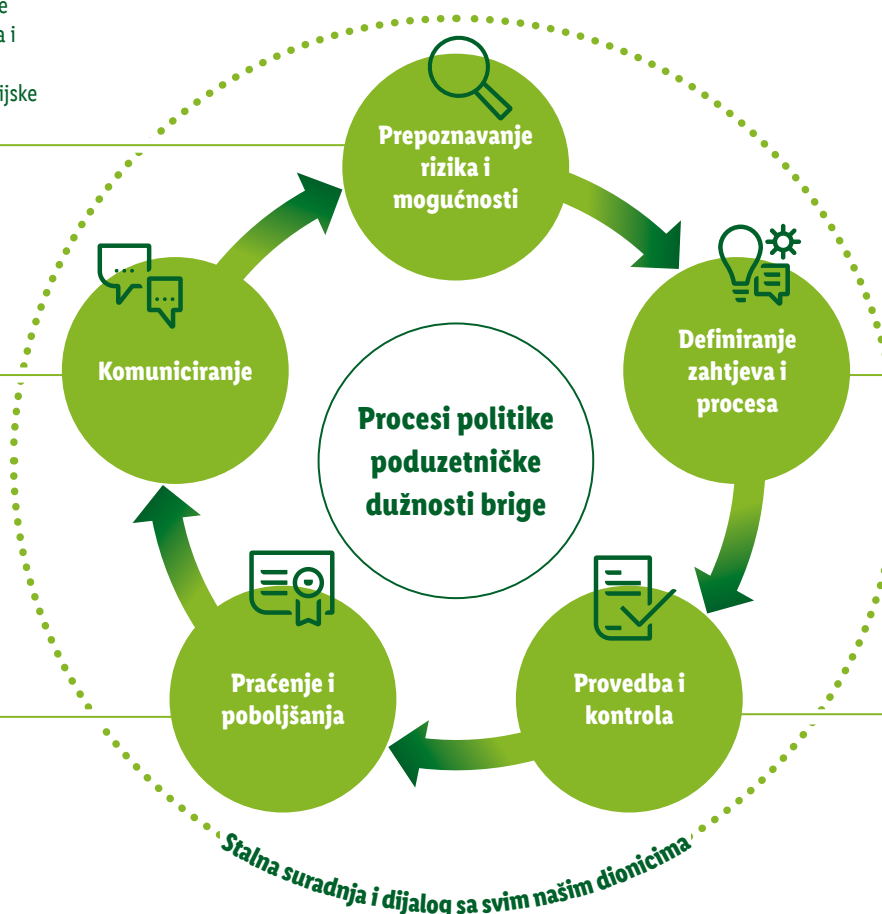
3. Provođenje politike poduzetničke dužnosti brige o poštivanju ljudskih prava i zaštiti okoliša

Svojim menadžerskim pristupom osiguravamo provedbu naše strategije društveno odgovornog poslovanja na strukturiran način. Sustavno analiziramo potencijalne rizike kršenja ljudskih prava i ekoloških utjecaja u našim poslovnim procesima te u proizvodnji naših robnih marki. Pomoću dobivenih podataka, razvijamo specifične mjere koje učinkovito suzbijaju eventualne štetne učinke našeg poslovanja, kako bismo ih umanjili i izbjegli.

- Analiza rizika u lancu opskrbe
- Identificiranje ključnih prilika i rizika
- Procjena učinaka i organizacijske mogućnosti

- Transparentno izvještavanje svih unutarnjih i vanjskih dionika o napretku i saznanjima

- Praćenje i poboljšavanje zahtjeva i procesa
- Uklanjanje, smanjivanje i izbjegavanje štetnih učinaka
- Omogućavanje pristupa mehanizmu žalbe i pravnom lijeku

- Definiranje jasnih zahtjeva, ciljeva i KPI-jeva
- Ustanovljavanje procesa koje je moguće revidirati
- Definiranje uloga i odgovornosti

- Provođenje aktivnosti i djelovanje u lancu opskrbe
- Revizija, procjena i razvoj lanca opskrbe
- Suradnja s različitim dionicima

3.1 Prepoznavanje rizika i mogućnosti

Kako bismo mogli sustavno procijeniti rizike i mogućnosti, redovito pratimo mjerljive indikatore iz područja ljudskih prava, zaštite okoliša i ekonomije, a ta saznanja koristimo kao temelj razvoja odgovarajućih mjera. Prepoznamo međusobnu povezanost prirode ovih izazova, primjerice da ekološki učinci poput zagađenja vode i emisije stakleničkih plinova indirektno utječu na ljudska prava.

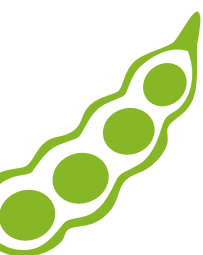
Kako bismo prepoznali i pratili potencijalne rizike u lancu opskrbe vlastitih robnih marki, koristimo indekse poput ITUC Global Rights Indexa i Global Slavery Indexa (GSI) u kombinaciji s podacima UN-ove Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) i Environmental Performance Indexa (EPI). Osim toga, redovito razgovaramo s vanjskim dionicima, uključujući udruge civilnog društva, sindikate i druge stručnjake, a njihova saznanja i savjete uključujemo u svoje procese analize rizika.

To rezultira boljim razumijevanjem ograničenja s kojima se radnici suočavaju, primjerice, u pogledu slobode udruživanja. Naša procjena rizika odnosi se na sve stupnjeve u lancu vrijednosti, od dobivanja sirovina do finalnog pakiranja, proizvodnje i procesa distribucije.

Kako bismo mogli izmjeriti postojeće rizike ili stvarne učinke, definirali smo specifične kriterije i indikatore za svako od strateških područja djelovanja. Ti faktori omogućuju nam mjerenje i usporedbu različitih rizika: kod rizika s klimatskim utjecajem mjeri se, primjerice, količina stakleničkih plinova u cijelom lancu opskrbe; a kod rizika za gubitak bioraznolikosti u odnosu na mogućnost izumiranja vrsta u procesu proizvodnje.

Kombiniranjem kvantitativnih i kvalitativnih kriterija s našim nabavnim količinama, proveli smo procjenu visokorizičnih grupa proizvoda u našem lancu opskrbe, kako bismo bolje razumjeli naša područja djelovanja. Na osnovu toga, odredili smo na kojem su stupnju u lancu opskrbe s njima povezani najveći rizici za radnike i male poljoprivrednike te gdje imamo najveći utjecaj. Obvezali smo se taj proces redovito revidirati i poboljšavati.

Kod procjene ukupnog rizika našeg asortimana vlastitih robnih marki, identificirali smo sljedeće socijalne i ekološke rizike specifične za sirovine:

Naša analiza rizika - sirovine, rizici i zemlja rizika

BANANE

Društveni rizici

- Dječji rad: Brazil, Ekvador, Filipini
- Prisilni rad: Indija, Indonezija
- Prava radnika: Brazil, Kina, Filipini
- Diskriminacija: Indija, Indonezija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Ekvador, Indija
- Utjecaj na klimu: Indija, Filipini
- Korištenje tla i krčenje šuma: Brazil, Ekvador, Indonezija
- Utjecaj na vodu: Brazil, Indija

PAMUK

Društveni rizici

- Dječji rad: Indija, Turkmenistan, Uzbekistan
- Prisilni rad: Indija, Pakistan, Uzbekistan
- Prava radnika: Indija, Pakistan, Uzbekistan
- Diskriminacija: Indija, Pakistan

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Indija, Turska, SAD
- Utjecaj na klimu: Indija, Pakistan, SAD
- Korištenje tla i krčenje šuma: Brazil, Kina, Indija
- Utjecaj na vodu: Kina, Indija, SAD

CVIJEĆE & BILJKE

Društveni rizici

- Dječji rad: Etiopija, Kenija
- Prisilni rad: Etiopija, Kenija, Tajland
- Prava radnika: Etiopija, Kina, Malezija
- Diskriminacija: Etiopija, Kenija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Etiopija, Ekvador, Kenija
- Utjecaj na klimu: Kenija, Tajland
- Korištenje tla i krčenje šuma: Ekvador, Kolumbija, Malezija
- Utjecaj na vodu: Etiopija, Kina, Kenija

RIBA

Društveni rizici

- Dječji rad: Filipini, Tajland, Vijetnam
- Prisilni rad: Kina, Tajland, Vijetnam
- Prava radnika: Indonezija, Tajland, Vijetnam
- Diskriminacija: Maroko, Meksiko, Indonezija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Kina, Indija, SAD
- Utjecaj na klimu: Indija, SAD
- Korištenje tla i krčenje šuma: Brazil, Malezija, Vijetnam
- Utjecaj na vodu: Čile, Kina, Indija

LJEŠNJACI

Društveni rizici

- Dječji rad: Azerbajdžan, Gruzija, Turska
- Prisilni rad: Kina, Gruzija
- Prava radnika: Kina, Iran, Turska
- Diskriminacija: Azerbajdžan, Iran

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Gruzija, Turska, SAD
- Utjecaj na klimu: SAD
- Korištenje tla i krčenje šuma: Azerbajdžan, Kina, Gruzija
- Utjecaj na vodu: Azerbajdžan, Kina, Iran

KAVA

Društveni rizici

- Dječji rad: Etiopija, Kolumbija
- Prisilni rad: Etiopija, Indonezija, Kolumbija
- Prava radnika: Brazil, Gvatemala, Indonezija
- Diskriminacija: Etiopija, Honduras, Indija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Indonezija, Honduras, Vijetnam
- Utjecaj na klimu: Brazil, Indija, Vijetnam
- Korištenje tla i krčenje šuma: Brazil, Indonezija, Kolumbija
- Utjecaj na vodu: Brazil, Indonezija, Vijetnam

KAKAO

Društveni rizici

- Dječji rad: Obala Bjelokosti, Gana, Nigerija
- Prisilni rad: Obala Bjelokosti, Gana, Indonezija
- Prava radnika: Brazil, Obala Bjelokosti, Indonezija
- Diskriminacija: Obala Bjelokosti, Gana, Indonezija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Obala Bjelokosti, Gana, Indonezija
- Utjecaj na klimu: Dominikanska Republika, Nigerija
- Korištenje tla i krčenje šuma: Brazil, Ekvador, Obala Bjelokosti, Gana
- Utjecaj na vodu: Brazil, Gana, Nigerija

PALMINO ULJE

Društveni rizici

- Dječji rad: Obala Bjelokosti, Nigerija
- Prisilni rad: Indonezija, Malezija, Tajland
- Prava radnika: Indonezija, Kolumbija, Malezija
- Diskriminacija: Gvatemala, Indonezija, Papua Nova Gvineja

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Ekvador, Indonezija, Papua Nova Gvineja
- Utjecaj na klimu: Indonezija, Malezija, Tajland
- Korištenje tla i krčenje šuma: Indonezija, Malezija, Tajland
- Utjecaj na vodu: Indonezija, Nigerija, Tajland

RIŽA

Društveni rizici

- Dječji rad: Bangladeš, Indija, Vijetnam
- Prisilni rad: Indija, Tajland, Vijetnam
- Prava radnika: Kina, Tajland, Vijetnam
- Diskriminacija: Indija, Indonezija, Mijanmar

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Kina, Indija, Vijetnam
- Utjecaj na klimu: Indija, Mijanmar, Vijetnam
- Korištenje tla i krčenje šuma: Kina, Indija, Vijetnam
- Utjecaj na vodu: Kina, Indija, Vijetnam

SOJA

Društveni rizici

- Dječji rad: Indija, Nigerija, Paragvaj
- Prisilni rad: Kina, Indija, Ukrajina
- Prava radnika: Brazil, Indija, Ukrajina
- Diskriminacija: Bolivija, Indija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Argentina, Kina, Indija
- Utjecaj na klimu: Indija, Kanada, SAD
- Korištenje tla i krčenje šuma: Bolivija, Brazil, Paragvaj
- Utjecaj na vodu: Brazil, Kina, Indija

ČAJ

Društveni rizici

- Dječji rad: Indija, Kenija, Šri Lanka
- Prisilni rad: Kina, Indija, Šri Lanka
- Prava radnika: Kina, Indija, Kenija
- Diskriminacija: Indija, Kenija, Turska

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Kina, Indija, Kenija
- Utjecaj na klimu: Indija, Kenija, Vijetnam
- Korištenje tla i krčenje šuma: Kina, Indija, Indonezija
- Utjecaj na vodu: Kina, Indija, Vijetnam

CELULOZA

Društveni rizici

- Dječji rad: Kina, Indonezija, Rusija
- Prisilni rad: Kina, Indonezija, Rusija
- Prava radnika: Brazil, Kina, Indonezija
- Diskriminacija: Brazil, Indonezija

Ekološki rizici

- Bioraznolikost: Indonezija, Kanada, Rusija
- Utjecaj na klimu: Japan, Kanada, SAD
- Korištenje tla i krčenje šuma: Brazil, Kina, Indonezija
- Utjecaj na vodu: Brazil, Kina, SAD

Grafički prikaz odnosi se na strateški najvažnije sirovine u Lidlovom lancu opskrbe, u smislu nabavnih količina. Najveći društveni i ekološki rizici povezani s pojedinim zemljama podrijetla oblikovani su na temelju međunarodnih pokazatelja rizika.

Identificirani rizici za ljude i okoliš

U sklopu našeg menadžerskog pristupa, identificirali smo sljedeće ključne rizike za ljude i okoliš. Na temelju toga razvili smo učinkovite korake za daljnje smanjivanje rizika i redovito izvještavanje o njima u sklopu naše politike poduzetničke dužnosti brige.

Društveni rizici

Dječji rad: rad koji djeci oduzima pravo na djetinjstvo, ispunjenje vlastitih potencijala i dostojanstvo te koji šteti njihovom fizičkom i mentalnom razvoju

Prisilni rad: situacije u kojima se ljude prisiljava na rad upotrebom sile, prijetnjom ili uskraćivanjem isplate dohotka, trgovina ljudima, nagomilavanje duga primjerice visokim agencijskim provizijama za osiguravanje posla

Nepoštivanje prava radnika: niske nadnice, ugrožavanje zdravlja zbog nedostatka zaštite na radu, zabrana udruživanja, nehumano radno vrijeme, diskriminacija, uznemiravanje ili zlostavljanje na radnome mjestu

Diskriminacija: bilo koje razlikovanje, isključivanje, zlostavljanje ili neravnopravno postupanje na temelju rase, boje kože, spola, vjerskih uvjerenja, političkog mišljenja, nacionalnosti ili socijalnog podrijetla (između ostalog)

Ekološki rizici

Bioraznolikost: uništavanje ekosustava i gubitak biološke raznolikosti

Utjecaj na klimu: osjetljivost na negativne učinke klimatskih promjena

Korištenje tla i krčenje šuma: krčenje šuma u korist drugih oblika korištenja tla (prenamjena zemljišta), gubitak staništa

Utjecaj na vodu: nemogućnost pristupa izvorima pitke vode, nedostatak vode, suše, zagađenje vode

3.2 Definiranje zahtjeva i procesa

Integriranje zahtjeva i procesa društveno odgovornog poslovanja u naše interne poslovne procese ključno je za uspješno provođenje politike poduzetničke dužnosti brige. Samo na taj način možemo provesti željena poboljšanja. Lidlov Sektor nabave i CSR tim s dobavljačima, relevantnim dionicima i udrugama civilnog društva redovito komuniciraju kako bi bolje razumjeli identificirane rizike u lancu opskrbe. Rezultat tog procesa su naša službena stajališta, dostupna na našoj internetskoj stranici, koja su obvezujuća za nabavu i sve dobavljače. Stajališta neprestano razvijamo te definiramo nove mjere i ciljeve pomoću kojih Lidl Hrvatska želi izbjeći ili ublažiti društvene i ekološke rizike u nabavi sirovina.

Službena stajališta integrirali smo u naš postupak nabave kao obvezujuća. Naše zaposlenike u Sektoru nabave redovito obučavamo o ciljevima iz područja društveno odgovornog poslovanja, kako bismo ih upoznali s rizicima povezanim uz njihove grupe proizvoda te osigurali poštivanje obveza prilikom odluka o nabavi. Isto tako, redovito provjeravamo ispunjavaju li se naši zahtjevi u pogledu sirovina, potičemo aktivnu razmjenu iskustava te dijalog s udrugama civilnog društva i sindikatima, kako bismo poboljšali uvjete rada u našem lancu opskrbe i zajamčili poštivanje ljudskih prava.

U lancu opskrbe sirovinama za koje smo ustanovili da nose najveće potencijalne rizike za ljudska prava i okoliš, obvezali smo se na sljedeće ciljeve. Više o njima pročitajte na našoj internetskoj stranici.

RIBA

- Od **2017.** u stalnu i akcijsku ponudu smrznute ribe vlastitih robnih marki uvrstili smo više ribe i ljuskara iz ulova s **MSC** certifikatom.

Na pakiranjima ribljih delacija, ribljih konzervi, smrznute i svježe ribe, gdje ima dovoljno mjesta, otisnuli smo QR kod kako bi naši kupci mogli doznati sve o podrijetlu ribe koju kupuju. Većina naših konzervi tune ima Dolphin Safe certifikat.

CVIJEĆE I BILJKE

- Od **početka 2020.** **100% cvijeća i biljaka** iz naše ponude bit će certificirano prema **GLOBAL G.A.P.** standardima. Također svi proizvodi iz te kategorije moraju biti društveno evaluirani prema **GLOBAL G.A.P. Risk Assessment on Social Practice (GRASP)** standardu.

VOĆE I POVRĆE

- Od **početka 2020.** **100% svježeg voća i povrća** iz naše ponude bit će certificirano prema **GLOBAL G.A.P.** i **GLOBAL G.A.P. Risk Assessment on Social Practice (GRASP)** standardima.

SOJA

- Od **početka 2021.** na asortimanu svježih kolača, konditorskih i pekarskih proizvoda pod privatnom robnom markom sav sojin lecitin zamijenit ćemo suncokretovim ili repičinim lecitinom. Težimo povećanju udjela **certificirane sirovine (ProTerra, Roundtable on Responsible Soy - RTRS i Donau Soja)**, kao jamstva odsustva genetski modificirane sirovine te njezina podrijetla na principima održivog uzgoja i poslovanja.

CELULOZA

- Od **početka 2022. 100% prehrambenih proizvoda** te proizvoda za kućanstvo i osobnu uporabu, uključujući kućanske i kozmetičke proizvode, sadržavat će reciklirani materijal ili **FSC certificirana neprerađena vlakna**. U iznimnom slučaju mogu se koristiti i PEFC certificirani materijali.
Svi neprehrambeni akcijski proizvodi, poput tekstilnih proizvoda, cipela, vrtnih proizvoda/proizvoda za kampiranje, namještaja, igračkaka, dekorativnih proizvoda, medija, pisaćeg pribora i alata te uputa za uporabu sadržavat će isključivo **FSC certificirana vlakna**.

PALMINO ULJE

- Od **2023. 100% palminog ulja** u prehrambenim namirnicama naših privatnih robnih marki imat će **Segregated** certifikat.
- Od **2023. 100% palminog ulja** u neprehrambenim namirnicama naših privatnih robnih marki imat će minimalno **Mass Balance** certifikat.

KAKAO

- Od **2023. 100% kakaa** u proizvodima privatne robne marke bit će certificirano nekim od sljedećih certifikata: **UTZ, Rainforest Alliance, Fairtrade ili Bio**.

CRNI, ZELENI I ROOIBOS ČAJ

- Od **2023. 100% crnog, zelenog ili rooibos čaja** privatne robne marke bit će certificirano nekim od sljedećih certifikata: **UTZ, Rainforest Alliance, Fairtrade ili Bio**.

BILJNI I VOĆNI ČAJ

- Od **2023. 50% biljnog i voćnog čaja** privatne robne marke bit će certificirano nekim od sljedećih certifikata: **UTZ, Rainforest Alliance, Fairtrade ili Bio.**

KAVA

- Od **2023. 50% kave** u proizvodima privatne robne marke bit će certificirano nekim od sljedećih certifikata: **UTZ, Rainforest Alliance, Fairtrade ili Bio.**

PAMUK

- Do **kraja 2025.** sav ćemo pamuk za naše robne marke dolaziti iz **100%** certificiranih održivih izvora koji su u skladu sa standardima **Cotton Made in Africa, Organic, Global Organic Textile Standard** ili **Fairtrade.**

3.3 Provedba i kontrola

Provedba naše politike poduzetničke dužnosti brige dinamičan je proces, u kojem - uz pomoć vanjskih dionika i partnera (primjerice udruga civilnog društva ili sindikata) - neprestano provjeravamo i razvijamo smjernice te načine implementiranja. Pritom smo prije svega usmjereni na ublažavanje ili smanjivanje rizika iz područja ljudskih prava i zaštite okoliša u proizvodnji naših privatnih robnih marki. Ti proizvodi ne čine samo najveći dio našeg asortimana, već smo za njih i direktno odgovorni. Spoznaje iz naše analize lanca opskrbe ugrađujemo u interne procese i zahtjeve u nabavi, a istodobno izrađujemo i smjernice za naše poslovne partnere.

Vjerujemo da je najučinkovitiji način podrške radnicima u lancu opskrbe u partnerstvu s nevladinim udrugama, stručnjacima i drugim tvrtkama, što se najbolje može postići kroz suradnju više različitih dionika. Još jedan nezaobilazni dio našeg pristupa su nezavisne revizorske procjene. Iako prepoznajemo ograničenja socijalne revizije, kroz sustave društvene procjene prikupili smo mnogo informacija o našem lancu opskrbe koje smo uvrstili u našu politiku šire društvene odgovornosti.

Kako bismo se mogli učinkovito nositi s mogućim negativnim učincima i osigurati poštivanje ljudskih prava u našim lancima opskrbe, kod svih relevantnih zaposlenika i poslovnih partnera trudimo se podići svijest o glavnim temama Lidlove strategije društveno odgovornog poslovanja, kroz treninge i školovanja u lancu opskrbe koja vode stručnjaci iz organizacija poput Save the Children, GIZ, CARE ili Fairtrade. U okviru našeg pristupa upravljanju od naših partnera zahtijevamo dosljednu provedbu svih mjera. U to

ulaze kontrola i ocjenjivanje naših dobavljača temeljem kriterija društveno odgovornog poslovanja te provedba neovisnih audita.

Osim certificiranja, aktivno radimo na održivijoj proizvodnji sirovina za naše prehrambene proizvode. Podržavamo različite projekte na izvoru naših lanaca opskrbe koji potiču usavršavanje malih poljoprivrednika i poljoprivrednica u održivim praksama uzgoja.

Svjesni smo da su u brojnim lancima opskrbe prvenstveno zaposlene žene te da su, iz različitih razloga djelomice specifičnim za zemlju ili branšu, naročito ugrožene potencijalnim povredama ljudskih prava. Stoga ćemo kao Lidl Hrvatska potpisati UN-ova Načela osnaživanja žena (Women's Empowerment Principles).

Načela osnaživanja žena UN-a

Najvažniji rizik: Diskriminacija

Lidl Hrvatska će 2020. godine potpisati Načela osnaživanja žena UN-a (UN Women's Empowerment Principles), zajedničku inicijativu UN Womena i UN Global Compacta. To je prva svjetska inicijativa koja se ciljno bavi promicanjem i osnaživanjem žena u lancima opskrbe te poslovnom okruženju. Usmjerena je tvrtkama i koncernima te obuhvaća sljedećih sedam načela:

1. Uspostavljanje ravnopravne kulture vođenja.
2. Pravedno postupanje prema svim muškarcima i ženama na tržištu rada.
3. Poštivanje i promicanje ljudskih prava i nediskriminacije.
4. Osiguravanje zdravlja, sigurnosti i dobrobiti svih radnica i radnika.
5. Poticanje obrazovanja, školovanja i strukovnog razvoja žena.
6. Poticanje poduzetništva žena, osnaživanje njihove uloge na nabavnom tržištu, poštivanje njihovog dostojanstva u svim marketinškim mjerama.
7. Poticanje ravnopravnosti kroz zajedničke inicijative i lobiranje. Mjerenje i objava napredaka u području ravnopravnosti žena i muškaraca.

U velikoj mjeri podržavamo da nama važne teme ravnopravnosti i jednakosti spolova neprestano dobivaju na značenju.

Oснаživanje žena potičemo i u lancu opskrbe. Primjerice, podržavamo projekt u Gvatemali koji je usmjeren na osnaživanje uloge žena u proizvodnji kave, a u Boliviji na poticanje uzgoja kave u okviru zadruga malih poljoprivrednika. U Obali Bjelokosti podržali smo projekt posvećen primjeni održivih metoda uzgoja kakaovca - samo tom akcijom dosegнули smo 18.000 malih poljoprivrednika (vidi [3.3.2 Održivi lanac opskrbe kakaom](#)). Svi ti projekti usmjereni su osnaživanju proizvođača sirovina i proširenju njihovog znanja i sposobnosti, kako bi ostvarili veće prihode te se pravovremeno prilagodili učincima klimatskih promjena. Provodimo ih u suradnji s priznatim partnerima poput Fairtradea, CARE-a, UTZ-a, RTRS-a i GIZ-a.

Uvjereni smo u sljedeće: samo u suradnji s udrugama civilnog društva, stručnjacima i drugim kompanijama možemo postići učinkovita i dugoročna poboljšanja u lancima opskrbe. Umrežavamo se s relevantnim dionicima, ulazimo u višedionička partnerstva ili sudjelujemo u već postojećim višedioničkim inicijativama. Lidl grupacija član je uprave RTRS-a, aktivan član Foruma World Banana, osnivački član i član uprave Foruma „Sustainable cocoa“ (Održivi kakao), dio je tehničkog savjetodavnog odbora Global G.A.P. GRASP-a. Član je radnih skupina unutar Bangladeškog sporazuma (Bangladesh Accord), ACT inicijative i RSPO-a.

Još jedan važan sastavni dio našeg pristupa politici poduzetničke dužnosti brige su neovisne revizije, poput onih u okviru certificiranja proizvoda ili kroz društvene audite. Te su provjere samo ograničeno prikladne kao samostalno sredstvo za poboljšavanje uvjeta rada ili obrade skrivenih prekršaja, primjerice poput kršenja zabrane prilisnog rada. No, kontrole koje provode neovisni insituti važno su sredstvo za otkrivanje mogućih rizika i ciljanu provjeru situacije u lancu opskrbe. U lancu opskrbe prehrambenih proizvoda na osnovu analize rizika na nivou grupacije provodimo SEDEX društvene audite, kako bismo kontrolirali uvjete rada i na taj način ih neprestano poboljšavali. U okviru ovih audita, koji nerijetko traju i više dana, neovisni auditori na licu mjesta ocjenjuju poštuju li se propisi o zaštiti rada, zakonsko radno vrijeme, prava radnika i ostale odredbe.

U našim lancima opskrbe svježim voćem i povrćem surađujemo s GLOBAL G.A.P. GRASP inicijativom. Sve naše dobavljače poljoprivrednike evaluiraju vanjski auditori na osnovu temeljnih društvenih indikatora.

Identificiranim rizicima bavimo se i u lancu opskrbe neprehrambenim proizvodima. Od 2014. godine uključeni smo u Greenpeaceovu Detox kampanju. Dodatno, od svih proizvođača neprehrambenih proizvoda vlastite robne marke u zemljama izvan Europe tražimo da jednom godišnje provedu nezavisnu BSCI reviziju poštivanja ljudskih prava. Pozitivan rezultat revizije preduvjet je naše odluke o nabavi.

Očekivanja prema našim dobavljačima aktivno komuniciramo: od njih između ostalog zahtijevamo i proaktivno sprječavanje dječjeg i prisilnog rada, primjerice našom smjernicom na nivou grupacije „Responsible Recruitment Policy“ (Politika odgovornog zapošljavanja).

U asortimanu neprehrambenih proizvoda aktivno sudjelujemo u projektima i donosimo poticajne mjere koje se bave različitim izazovima, primjerice u proizvodnji tekstilnih proizvoda, poput niskih radnih i ekoloških standarda, velike potrošnje sirovina, kemikalija, energije i vode.

U suradnji s GIZ-om (Njemačko društvo za međunarodnu suradnju) od 2009. do 2019. godine financirali smo i proveli treninge za oko 200 dobavljača iz Bangladeša i Kine, na kojima smo ih informirali o ekološkim, radnim i sigurnosnim standardima. Na taj smo način dostigli ciljeve kampanje Greenpeace Detox, u kojoj sudjelujemo od 2014. godine. Potpisali smo Međunarodni sporazum o zaštiti od požara i zaštiti zgrada (Bangladesh Accord on Fire and Building Safety), kako bi se dugoročno postigli bolji sigurnosni i radni standardi u tekstilnoj industriji u Bangladešu. Razvili smo kolekciju Cradle-to-Cradle, u sustavu biološke proizvodnje koja osigurava da su sve sirovine potpuno razgradive, ponovo uporabive ili reciklirane. Na taj način s utjecajem počinjemo direktno od sirovine, poboljšavajući naše ekološke i socijalne učinke. Ovi projekti usmjereni su povećanju produktivnosti i otpornosti poljoprivrednika i radnika u našim lancima opskrbe, kako bi naposljetku osigurali viša primanja i jaču zaštitu od klimatskih promjena.

U slučaju radnopravnih povreda u lancu opskrbe, težimo tome da s poslovnim partnerima radimo na poboljšanju situacije. Poslovni odnos obustavlja se samo zbog povrede ljudskih prava, kad su iscrpljene sve druge mogućnosti. Kako bismo bolje razumjeli učinke kršenja ljudskih prava u našem lancu opskrbe, osim redovitih godišnjih socijalnih audita, provodimo tri studije društvene prihvatljivosti, tzv. Human Rights Impact Assessments, koje i objavljujemo.

O nekim od specifičnih primjera i mjera koje smo poduzeli u pogođenim lancima opskrbe možete saznati više na sljedećim stranicama.

3.3.1 Prihodi i dohodak koji osiguravaju egzistenciju

Najvažniji rizici: Diskriminacija, niske nadnice

Lidl smatra da je prihod koji osigurava egzistenciju kroz dostatnu plaću temeljno ljudsko pravo. Samo na taj način radnice i radnici mogu za sebe i obitelji ostvariti dostojanstven životni standard. No, diljem svijeta stotine milijuna ljudi i dalje živi u siromaštvu, a često primaju plaće ili prihode nedostatne za osnovne životne potrebe. Iako daju važan doprinos globalnom lancu vrijednosti, time su posebice pogođeni poljoprivrednici u zemljama u razvoju, koji jedva žive od svog rada.

Plaća odnosno dohodak koji osigurava egzistenciju treba pokriti mjesečne potrebe za hranom, vodom, stambenim prostorom, obrazovanjem, zdravstvenom skrbi, transportom, odjećom i ostalim osnovnim potrebama. U to ulazi i ušteđevina za nepredviđene događaje.

Već 2006. godine Lidl se u svom Kodeksu ponašanja (Code of Conduct) jasno izjasnio o postizanju cilja - plaća koje osiguravaju egzistenciju - te od tada aktivno radi na njihovom povećavanju, primjerice certificiranjem proizvoda certifikatom Fairtrade.

Pritom je do danas najveći izazov sljedeći: Kako možemo s ostalim dionicima raditi na tome da većem broju ljudi u našim lancima opskrbe pomognemo ostvariti plaću ili dohodak koji osigurava egzistenciju? U tu svrhu smo s drugim kompanijama sklopili dobrovoljnu samoobvezu prihoda i plaća koji osiguravaju egzistenciju. Zajedno se obvezujemo na sljedeće ključne aktivnosti te educiramo naše partnere i zaposlenike u Sektoru nabave o načinima njihove provedbe.

- **Poticanje prihvaćanja na razini kompanije**

Želimo osigurati da svi zaposlenici u našoj kompaniji razumiju važnost i hitnost omogućavanja prihoda i dohotka koji osiguravaju egzistenciju.

- **Uključivanje u smjernice održivosti**

Cilj naših smjernica je osiguravanje dostatnih prihoda i plaća u našim globalnim lancima opskrbe. O tome smo zauzeli jasan stav već 2006. godine u našem Kodeksu ponašanja (Code of Conduct).

- **Povećanje transparentnosti u lancima opskrbe**

Veća transparentnost nužna je kako bismo mogli bolje ocijeniti kako proizvodi naših robnih marki utječu na prihode i plaće. Više o našim konkretnim planovima za postizanje veće transparentnosti u [3.5 Komuniciranje](#).

- **Identificiranje rizika**

Pomoću naših redovitih analiza rizika još ćemo bolje prepoznati rizična područja s niskim plaćama i nadnicama u našim lancima opskrbe (uključujući sirovine, zemlje podrijetla i strukture lanaca opskrbe).

Kao član Fruit Juice Platforme, podržavamo studiju koja će odrediti nedostatne prihode i razliku u trenutačnim plaćama i dohotku koji osigurava egzistenciju u uzgoju naranči u Brazilu.

- **Mjerenje razlike u prihodima i plaćama**

Provodimo analize nedostatnih prihoda i razlika u plaći na razini proizvođača u našim globalnim visokorizičnim lancima opskrbe. U tome surađujemo s lokalnim dionicima kako bismo bolje razumjeli njihove potrebe.

Lidl je prvi globalni maloprodajni lanac koji je 2019. godine razvio vlastitu privatnu marku čokolade s ciljem podržavanja poslovnog modela i pristupa lancu opskrbe koji direktno utječe na veće prihode uzgajivača kakaovca u Gani. Prihod uzgajivača u Gani 2018. godine iznosio je samo 52% dohotka koji osigurava egzistenciju. U okviru partnerstva s Fairtradeom, poljoprivrednom zadrugom Kuapa Kokoo i nevladinom organizacijom Rikolto, Lidl u Gani za svaku tonu kakaa koju koristi u svojim WayToGo! čokoladama plaća veće premije od Fairtradea. Projekt taj novac upotrebljava za povećanje plaća uzgajivača, na način da im pomaže u diversifikaciji uzgoja (npr. riža, slatki krumpir, med) ili uči boljim poljoprivrednim praksama (orezivanju ili korištenju ekoloških pesticida). Na taj način osiguravaju se bolji prinosi i veći dohotci. Već prve godine projekt je obuhvatio 440 farmera, četvrtinu kojih su činile žene.

- **Poticanje odgovornih praksi nabave**

S drugim relevantnim dionicima u globalnim lancima opskrbe analiziramo kakve posljedice ima smanjenje razlike između trenutačne i plaće koja osigurava egzistenciju. Naši zaposlenici Sektora nabave i dobavljači usko će surađivati kako bi razvili odgovorne prakse nabave i s njima povezane strategije provedbe.

Kao prvi trgovac prehrambenim proizvodima, Lidl se priključio inicijativi „Action Collaboration Transformation“. ACT je prvi globalni sporazum koji teži ujednačenim kolektivnim ugovorima za tekstilnu industriju u zemljama proizvodnje. Plaće se dogovaraju kolektivnim pregovaranjem na nivou industrije i povezane su s dogovorenim fisknim nabavnim količinama te sadržane u ugovorima o kupnji. ACT je također razvio mehanizam za ocjenjivanje učinka inicijative: proizvođači tekstilnih proizvoda i predstavnici radnika ocjenjuju koliko učinkovito poduzeća provode svoje obveze i omogućuju veće plaće na odgovarajući način. U ovom je lancu opskrbe izazov velik: u prosjeku radnici zarađuju 42-55% plaće koja se smatra dovoljnom za osiguravanje egzistencije. Zemlje fokusa Inicijative su za početak Kambodža, Mijanmar, Bangladeš i Turska.

- **Evaluiranje učinaka**

Identificiramo i testiramo metode pomoću kojih možemo učinkovito analizirati i ocijeniti učinke našeg djelovanja na prihode i plaće proizvođača u našim globalnim lancima opskrbe.

3.3.2 Održivi lanac opskrbe kakaom

Najvažniji rizici: dječji rad, prisilni rad, niske nadnice, klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti, krčenje šuma

Kakao je važna sirovina za naš asortiman. Naša analiza rizika pokazala je da se u njegovom lancu opskrbe, pogotovo pri uzgoju, kriju rizici za ljudska prava i zaštitu okoliša. U glavnim zemljama podrijetla u zapadnoj Africi, proizvodnja kakaa često je povezana s dječjim radom, prisilnim radom i nedostatnim plaćama ispod egzistencijalnog minimuma. Snažno promjenjive cijene sirovine dodatno ugrožavaju prihode malih poljoprivrednika, odgovorne za 90% svjetskog uzgoja kakaa. Ekološki rizici leže u krčenju tropskih prašuma te promjeni namjene zemlje. U zapadnoj Africi površina za uzgoj kakaovca povećala se za 107% u razdoblju od 1961. do 2011., što je glavni razlog nestanka prašuma u toj regiji. Krčenje šuma vodi većim emisijama stakleničkih plinova, time ugrožavajući ne samo ekosustav već i životne uvjete lokalnog stanovništva.

Kako bismo utjecali na te učinke u lancu opskrbe kakaom, naše dobavljače prvo obvezujemo na poštivanje Lidlovog Kodeksa ponašanja (Code of Conduct). Osim toga, fokusiramo se na nabavu kakaa iz certificiranog uzgoja, primjerice prema Fairtrade načelima. Oni osiguravaju bolje cijene sirovine za male uzgajivače koji pokrivaju trošak proizvodnje, dodatnu premiju za investiranje u lokalne programe i dostojanstvene radne uvjete na plantažama.

Lidl Hrvatska obvezao se do 2023. godine u proizvodima vlastitne robne marke koji sadržavaju kakao koristiti 100% certificiranu sirovinu.

Kako bismo aktivno poticali ekološki i društveno

odgovoran uzgoj, od 2012. do 2019. s GIZ-om smo u Obali Bjelokosti financirali izgradnju Centra za školovanje malih uzgajivača kakaa. Programom smo obuhvatili ukupno 18.000 poljoprivrednika, koje smo učili održivim i unosnim metodama uzgoja.

Glavni izazov u proizvodnji kakaa i dalje su prihodi malih uzgajivača. Lidl je, kao prvi trgovački lanac u svijetu, 2019. godine razvio vlastitu robnu marku WayToGo!, kako bi izravno utjecao na veće prihode ganskih uzgajivača kakaovca. U tu svrhu udružili smo se s Fairtradeom, zadrugom Kuapa Kokoo i nevladinom organizacijom Rikolto. Projekt je ciljano usmjeren poboljšanju plaća uzgajivača u Gani. Posebnost projekta je u tome što se može sasvim individualno pratiti podrijetlo kakaovca - i to do uzgajivačkih zadruga u Gani koje proizvode kakao za Fairtrade certificiranu čokoladu. S našim smo poslovnim partnerima posjetili te zadruge i pritom dobili detaljan uvid u njihov rad.

Naša WayToGo! čokolada već se prodaje u Belgiji i Nizozemskoj, a do kraja 2020. bit će u ponudi u svim europskim zemljama u kojima Lidl posluje. Tim projektom još jednom naglašavamo našu usmjerenost ostvarivanju pravedne trgovine.

Ostale informacije o našim nastojanjima u lancu opskrbe kakaom sažete su u [Službenom stajalištu Nabava sirovina kave, čaja i kakaa po principima održivosti poslovanja u privatnoj robnoj marki](#), dostupnom na našoj internetskoj stranici.

3.3.3 Održivi lanac opskrbe ribom

Najvažniji rizici: prisilni rad, rasipanje resursa, gubitak bioraznolikosti

Naša analiza rizika pokazala je da velika važnost u ribolovnom sektoru pripada zaštiti ribljih fondova i radnika. Mora stabilizirati klimu te predstavljaju staništa za brojne životinjske i biljne vrste. Riba je važan izvor hrane za milijune ljudi, a u mnogim je zemljama u razvoju glavni izvor proteina. Organizacija Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu (FAO), čak 33% komercijalno korištenih ribljih fondova smatra pretjerano izlovljenim, a 60% maksimalno korištenim (stanje: srpanj 2018.) Pretjerani izlov ne ugrožava samo osnovnu prehranu milijuna ljudi, već u velikoj mjeri ugrožava biološku raznolikost.

Lidl se aktivno zalaže za odgovornije postupanje s morskim i ribljim proizvodima. Strogo brinemo o tome da se održavaju i štite svjetski morski ekosustavi. Jedan od obvezujućih ciljeva za nas je i zaštita ljudi te njihovih radnih prava u proizvodnji.

MSC oznaka osigurava da riblji fond ostaje na održivom nivou. U kriterije za tu ribolovnu oznaku ulazi odgovorno korištenje ribolovnog alata, minimiziranje usputnog ulova te, zbog toga, dugoročno očuvanje staništa riba i ostalih morskih životinja. Osim toga, MSC standard

osigurava da se svi dobavljači provjeravaju u pogledu smjernica o prisilnom i dječjem radu.

ASC oznaka odnosi se na ribu i morske plodove s morskih farmi koje odgovornim uzgojnim praksama utjecaj na čovjeka i okoliš svode na minimum.

Lidl potiče te organizacije, ali istodobno zahtijeva i podržava njihov kontinuiran razvoj. Posebice pozdravljamo vijest da će od 2020. provedba socijalnih audita u visokorizičnim zemljama (SMETA, BSCI ili SA8000) biti obvezujuća za sve nositelje MSC certifikata.

Lidl se distancira od ilegalnog, neprijavljenog ili nereguliranog ribolova (IUU = Illegal, Unreported and Unregulated Fishing) te ilegalnih ribolovnih metoda. Od svojih dobavljača tražimo da se proizvodi mogu slijediti kroz cijeli lanac opskrbe. Stoga se oni trebaju fokusirati na niskorizične postupke i odustati od korištenja sirovina iz IUU ribolova.

Ostale informacije o našoj praksi nabave ribe i ribljih proizvoda možete potražiti u [Službenom stajalištu o održivoj nabavi ribe, ljuskara i njihovih proizvoda](#), dostupnom na našoj internetskoj stranici.

3.3.4 Održivi lanac opskrbe sojom

Najvažniji rizici: diskriminacija, krčenje šuma, gubitak bioraznolikosti

Potražnja za sojom diljem svijeta posljednjih je godina znatno porasla. Soja se u velikoj mjeri koristi kao hrana za životinje poput peradi, svinja ili goveda, a velika potražnja donosi negativne učinke: za uzgoj se krče šume te tako nestaje stanište za biljke i životinje, a dodatno se ugrožava bioraznolikost. Osim toga, uzgoj monokultura i intenzivno korištenje sredstava za zaštitu bilja crpe tlo i vode do pojave erozija. Oba opterećenja okoliša imaju negativne posljedice za lokalno stanovništvo, koje je dijelom dodatno pogođeno sukobima za prava korištenja zemlje.

Kako bismo smanjili negativne učinke uzgoja soje, u praksi nabave vodimo se sljedećim smjernicama:

1. Dugoročno radimo na smanjenju korištenja soje i umjesto toga koristimo domaće alternative za proteinsku hranu za životinje, primjerice uljanu repicu.
2. Tamo gdje se soja ne može zamijeniti alternativama, primjerice zbog manjeg sadržaja proteina, prednost dajemo soji iz Europske unije.
3. Ako soju i dalje moramo uvoziti, dugoročno ćemo se prebaciti na certificiranu soju sa Segregated certifikatom, primjerice iz Brazila.

3.4 Praćenje i poboljšanja

Okolnosti u kojima se naša poduzetnička aktivnost odvija stalno se razvijaju. Izazovi s kojima se suočavaju radnici u našim lancima opskrbe i utjecaj koji kao kompanija imamo na okoliš systemske su naravi i neprestano se mijenjaju. Zbog svega toga, pratimo i mjerimo učinkovitost naših mjera kako bismo ih mogli poboljšati na odgovarajući način. U tome nam pomažu stalna razmjena iskustava i saznanja s našim dionicama te stručno mišljenje naših partnera, dobavljača i udruga civilnog društva. Osim toga, naš CSR menadžer u Sektoru nabave redovito nadzire, prati i izvješćuje o tom procesu, a spoznaje ulaze u provedbu naše politike dubinske analize.

U provedbi te politike veliku ulogu imaju dostupni mehanizmi za podnošenje pritužbi i pomoćne mjere: onaj tko je primijetio moguće povrede ljudskih prava ili je njima čak sam pogođen, mora imati pristup odgovarajućem mehanizmu pritužbe, tj. kontaktnome mjestu. Uvjereni smo da učinkovito upravljanje pritužbama pomaže u pravovremenom prepoznavanju problema i ciljanom istraživanju kršenja ljudskih prava. Lidl se vodi vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima (UNGP) i usmjerava na legitiman, slobodno dostupan, transparentan, razumljiv i uravnotežen proces podnošenja pritužbi u skladu sa zakonom, a koji se temelji na razmjeni iskustava i dijalogu te za nas ujedno predstavlja i izvor stalnog učenja. Mehanizmi za podnošenje pritužbi sastavni su dio našeg Kodeksa ponašanja (Code of Conduct). Vjerujemo da, kad se učinkovito provedu, kršenja ljudskih prava mogu biti jasno identificirana, a pogođena osoba ima mogućnost obeštećenja.

Lidl Hrvatska je uspostavio online sustav prijave kršenja ljudskih prava te socijalnih i ekoloških prekršaja, dostupan na sljedećoj poveznici:

<https://www.bkms-system.net/bkwebanon/report/clientInfo?cin=12ldl12>.

Za najrizičnije lance opskrbe uveli smo dodatne specifične mehanizme za podnošenje pritužbi. Primjerice, aktivan smo član radne skupine Bangladesh Accord, posvećene razvoju prikladnog mehanizma podnošenja pritužbi za tekstilne radnice i radnike u Bangladešu.

3.5 Komuniciranje

U našem Izvješću o održivosti obvezujemo se na neprestano i sveobuhvatno informiranje internih i vanjskih ciljnih skupina i dionika o izazovima, napretcima i najnovijim spoznajama iz ovog područja. U okviru našeg transparentnog i potpunog izvješćivanja obvezujemo se na sljedeće:

- Provodimo redovne analize rizika za cijeli naš asortiman i naše lance opskrbe. Rezultate kontinuirano ocjenjujemo i objavljujemo od 2020. godine, a osim toga ćemo na godišnjoj razini o njima raspravljati s našim dionicima.
- **2020.** godine posvetit ćemo se djelovanju koje će u našim lancima opskrbe potaknuti prihode i plaće koji osiguravaju egzistenciju te tako smanjiti udio nedostatnih plaća. S tim smo ciljem uveli mjere u sljedećim lancima opskrbe:
 - Lanac opskrbe narančama u Brazilu (u okviru CSR Juice Platforme)
 - Lanac opskrbe kakaom u Gani (u okviru WayToGo! projekta)
 - Lanac opskrbe tekstilom u Kambodži, Mijanmaru, Bangladešu i Turskoj (u okviru inicijative ACT)

Osim tih velikih projekata, stalno provodimo programe koji direktno pomažu ženama, malim poljoprivrednicima i radnicima u prioritetnim lancima opskrbe da ostvare prihode ili plaću koji osiguravaju egzistenciju. U tu svrhu želimo poticati razvoj „Living Wage/Income“ oznake.

- Od svibnja **2020.** povećat ćemo transparentnost naših lanaca opskrbe i dati informacije o našim dobavljačima tzv. „Tier 1“ neprehrambenog asortimana na našoj internetskoj stranici.
- Do kraja **2021.** u našim visokorizičnim lancima opskrbe provest ćemo tri studije socijalne prihvatljivosti, tzv. Human Rights Impact Assessments. One će se usmjeriti na povrede ljudskih prava žena, malih poljoprivreda i radnika. Počet ćemo sa studijama o uzgoju čaja u Keniji, banana u Južnoj Americi i bobičastog voća u Španjolskoj. U tom ćemo procesu blisko surađivati s interesnim skupinama, uključujući udruge civilnog društva, sindikate i lokalne zajednice kako bismo se najbolje povezali s najugroženijim skupinama. Objavit ćemo rezultate planiranih mjera.
- Od **2021.** studije ćemo provoditi triput godišnje (do 2025. godine). Naš pristup ćemo redovno ispitivati i dalje razvijati, uz primjenu svjetski priznatih metoda.

- Do kraja **2021.** osobama potencijalno pogođenim kršenjima ljudskih prava u posebno rizičnim lancima opskrbe omogućit ćemo jednostavan pristup mehanizmima za podnošenje pritužbi i učinkovitim korektivnim mjerama.
- Do kraja **2021.** objavit ćemo Službeno stajalište kompanije o jednakosti spolova u lancu opskrbe, kako bismo osnažili našu potporu UN-ovim Načelima osnaživanja žena.

4. Upravljanje i odgovornost

Odgovornost za provođenje politike dubinske analize ima Uprava Lidla Hrvatska. U kompaniji, Sektor nabave ima zadatak provedbe, a stručni odjeli redovito razmjenjuju iskustva. Vanjski stručnjaci savjetuju i pomažu kompaniji u utvrđivanju mjera i ciljeva za provedbu politike dubinske analize poštivanja ljudskih prava i zaštite okoliša.

